

Ph.W.G.Boucher
Midlaren

Aan: Ministerie LNV Dienst Regelingen
Dhr. T. de Frel
Postbus 19530
2500 CM Den Haag

Betreft: Handhavingsverzoek HH/2008/0208

Midlaren 03-11-2008

Geachte heer de Frel,

Hierbij stuur ik u het handhavingsverzoek, mede namens 27 inwoners van Midlaren en Noordlaren, die zich achter dit verzoek hebben gesteld en ondergetekende machtigen tevens namens hen dit bezwaar te maken. (zie bijlage 6)

In uw brief van 21 oktober 2008 vraagt u om een schriftelijke motivatie waaruit onze belanghebbendheid moet blijken. Deze vraag is zodanig geformuleerd dat in het onderhavige geval hier vrijwel geen antwoord op valt te geven dat aan deze eisen voldoet.

En hiermee is ook tegelijk de kern van het probleem geraakt dat veel inwoners van ons dorp ervaren.

Het gaat om de aantasting van het landschap, het dierenleven en de plantengroei in een nog betrekkelijk onbedorven stuk stroomdal van de Drentsche Aa (Westertse diep). De mensen die aan de rand van dat dal wonen en het gebied zo goed kennen en waarderen worden door de aanleg van deze fietsverbinding en de latere gevolgen daarvan, wel degelijk getroffen in hun belangen, namelijk het beschermen en behouden van dit landschap met zijn natuur. Dat is een persoonlijk en subjectief belang met een grote emotionele waarde. Wie hier lang woont, het gebied kent en de schoonheid waardeert, zoals wij, voelt deze ontsluiting als een groot persoonlijk verlies aan belevingswaarde van de leefomgeving en tevens als een maatschappelijk verlies van natuurwaarden, waar het stroomdal van de Drentsche Aa al zo vaak door getroffen is, door een spoorlijn en twee snelwegen.

99,9% van de inwoners van beide dorpen is volgens de gemeente Tynaarlo niet ontvankelijk in een bezwarenprocedure omdat zij verder dan 1000 meter van het betreffende object wonen. Daarmee is de situatie geschetst waarin de bezwaarmakers zich bevinden.

Niettemin zijn wij van mening dat wij als bewoners van de beide dorpen belanghebbend zijn en schade ondervinden van de aanleg en het gebruik van de fietsverbinding. (Zie bijlage 5 protestwandeling)

De natuurgebieden, en het dal van de Drentse Aa in dit geval in het bijzonder, zouden moeten worden benaderd als 'common property',

gemeenschapsgebied, ongeacht de feitelijke eigena(a)r(en). Ze worden immers ook beheerd ten behoeve van een gemeenschappelijk doel, van de gemeenschap door Staatsbosbeheer.

De bewoners van de omliggende gemeenschappen en dorpen, zijn daarom per definitie de meest betrokkenen en de meetbare afstand doet er dan minder toe. Als zij dat niet zijn, wie dan wel? Dan hebben alleen de grondeigenaren en de overheden iets te zeggen en daarmee is het inspraakbeginsel feitelijk uitgehold en een dode letter. De situatie in deze zaak komt daar feitelijk op neer.

Situatieschets

Het gebied waar de fietsverbinding met brug over de Aa doorheen loopt valt onder het bestemmingsplan buitengebied Vries en Zuidlaren. De gronden zijn bestemd voor behoud, herstel en ontwikkeling van landschappelijke en natuurlijke waarden van de beekdalen en voor dagrecreatie voor zover dit geen afbreuk doet aan de natuurlijke kenmerken en het landschappelijk karakter niet wordt aangetast. Het deel in Zuidlaren is mede bestemd voor agrarisch gebruik. (Zie bijlage 4 luchtfoto)

Het gehele Drentse Aa gebied is aangemeld als Habitatrichtlijngebied.

Eveneens is het aangemeld als Natura 2000 gebied Drentsche Aa.

Volgens beide bestemmingsplannen is voor het maken van de fietsverbinding een aanlegvergunning nodig.

Voor het verkrijgen van een aanlegvergunning zijn een aantal onderzoeken verricht door Arcadis en het Drents Plateau. Een bodemonderzoek, een Archeologisch onderzoek en een onderzoek in het kader van de Natuurbeschermingswet en de Flora- en faunawet.

Op grond van de uitkomsten van dit laatste onderzoek is door uw ministerie een ontheffing verleend. dd 3 juli 2008 kenmerk FF/75C/2008/0206

De werkzaamheden waarvoor de ontheffing geldt zijn nauwkeurig omschreven evenals de plantensoorten en diersoorten waar het om gaat.

De maatregelen welke de gemeente Tynaarlo voorstelt om twee plantensoorten te beschermen tegen de directe gevolgen van de bouw worden als voldoende beschouwd. Voor de genoemde beschermde waterdieren is geen ontheffing nodig omdat de bouw de oevers onaangetast zou laten, zoals wordt betoogd in de aanvullende natuurtoets van Arcadis dd.24 april 2008 door I.S.Bakkers. (Zie Bijlage 2)

De "Natuurtoets Fietsverbinding Okkenveen" Van Arcadis (dd. 14 april 2008/110313.000371.002) toetst het plan aan de Flora en Faunawet waarbij de nadruk ligt op de gevolgen van het plan en de aanleg ervan op beschermde planten en diersoorten. Tevens wordt de invloed op de natuur van het *gebruik* van de fietsverbinding terloops genoemd, maar hier wordt verder niet meer op ingegaan.

De Bezwaren

Onze bezwaren vallen in twee delen uiteen.

1. Kritiek op de kwaliteit van de natuurtoets waardoor een onjuist beeld is geschapen van de schade die het plan aan de beschermde planten en dieren toebrengt. Door dit onjuiste beeld heeft men mogelijke overtredingen van de Flora- en faunawet buiten beschouwing kunnen houden.
2. Een verzoek om handhaving wegens het niet nakomen van de voorwaarden waaronder de ontheffing van 3 juli 2008 is verleend.

Ad.1. De natuurtoets

1.1 Op blz.5 par. 2.1 beschrijft men de methode waarop men de natuur in kaart heeft gebracht. De ecologen van Arcadis noemen onder andere verspreidingsatlassen en verspreidingsgegevens van de provincie Drenthe en veldonderzoek.

Maar dit leidt er niet toe dat men de reeds 10 jaar bekende dassenburcht aan de rand van het plangebied opmerkt. Het fietspad loopt dwars door het foerageergebied van deze dieren die in Nederland de hoogste graad van bescherming genieten. Door de vergunningverleners hiervan onkundig te laten heeft men zich onttrokken aan het deskundig oordeel van LNV over de mogelijke schade voor deze dieren door dit plan.

De fietsverbinding zal meer bekendheid aan de plek geven en autoverkeer aantrekken langs de Westertseweg. Het is immers een leuke wandeling van daar uit naar de beek. en terug. Niet alleen dat het autoverkeer geen bijdrage is aan de beleving van het landschappelijk schoon het is ook een gevaar voor de Dassen waarvan er nu reeds met enige regelmaat exemplaren doodgereden worden. (zie bijlage 1 met foto dode das uit 2006)

Wij verzoeken u, de gemeente Tynaarlo een aanvullende ontheffing m.b.t. de Das en zijn leefgebied, te laten aanvragen en daarbij maatregelen te laten voorstellen, die tot een verbetering van hun leefgebied kunnen leiden, zodat een ontheffing alsnog gerechtvaardigd kan worden.

1.2 In de natuurtoets wordt nergens gerept over de gevolgen van het *gebruik* van de fietsverbinding. Het gaat hier niet alleen om een verbinding waarbij men alleen maar voorbij fietst, maar ook om het ontsluiten van een recreatieve plek bij de brug over de Aa. Fietsers kunnen afstappen en langs de oevers van de beek recreëren. Zij kunnen, volgens de plannen van Staatsbosbeheer, ook de zandhoogte beklimmen om daar te genieten van het uitzicht. Dat wil zeggen dat de grond langs de oevers en op de zandkop veelvuldig betreden zal worden waarbij het de vraag is of de beschermde planten, zoals het ruig klokje, dit gebruik van de grond verdragen zullen. Het zelfde geldt voor de oevers, die aantrekkelijk zijn voor een picknick en om van daar uit in de beek te gaan zwemmen.

Doordat een deel van het fietspad de oevers volgt is er nog een andere bedreiging, namelijk het zogenaamde standaard bermenonderhoud. Men zal aan beide kanten van het fietspad de bermen regelmatig gaan maaien en daarmee de natuurlijke oeverbegroeiing beschadigen.

Er is ook niets gezegd over de mogelijke verstoring van de broedvogels door het gebruik van de fietsverbinding in hun weidegebied.

Ad. 2 De Ontheffing Flora- en faunawet

2.1 Op grond van artikel 75, lid 5 van de Flora- en faunawet wordt slechts ontheffing verleend wanneer er geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soorten.

De ontheffing voor het Ruig Klokje en de Wilde Gagel wordt in dit geval verleend omdat deze ontzien zullen worden bij de aanleg door ze te markeren of uit te graven en elders te herplanten.

Nadat de fietsverbinding in gebruik zal zijn genomen zijn deze planten verder vogelvrij en is het zeer de vraag, mede gelet op het gestelde in 1.2, of nog gesproken kan worden van een gunstige staat van instandhouding door het recreatieve gebruik van de oevers van de beek.

Wij verzoeken u na te gaan, nu beter bekend is hoe het plangebied gebruikt gaat worden voor recreatie, welke aanvullende maatregelen genomen moeten worden om de ontheffing alsnog te rechtvaardigen. Een gedeeltelijke verlegging van het tracé van het fietspad zou hier toe kunnen behoren.

2.2 Voor de waterdieren, in deze ontheffing genoemd, die in de oevers van de beek leven, zou geen sprake zijn van een verstoring. In de aanvullende natuurtoets is deze vraag ook opgeworpen. Daar is betoogd dat de brug los van de oevers zal komen te staan op betonnen pijlers en dus geen schade aan de daar levende dieren zal toebrengen.

De conclusie in de ontheffing is, “dat verstoring niet aan de orde lijkt en er dus ook geen ontheffing nodig is”, zolang men zich bij de aanleg maar aan het ecologisch protocol houdt. In de brief van LNV (FF/75C/2008/0206) aan de gemeente Tynaarlo van 3 juli 2008 worden de werkzaamheden waaronder deze ontheffing verleend is nauwkeurig omschreven op blz.1 onder het kopje “De aanvraag”.

Bij de uitvoering van het project blijkt er echter in afwijking van de voornoemde projectbeschrijving een 70 meter lange oeverbeschoeiing te zijn aangebracht. Deze bestaat uit ruim 1 meter hoge houten platen bekleed met kunststof en aan de waterzijde afgezet met houten palen om de zaak te fixeren. (Zie bijlage 3)

Ons verzoek aan de vergunningverlener is om de gemeente Tynaarlo te wijzen op deze ernstige overtreding van de ontheffingsvoorwaarden, en op te dragen deze beschoeiing zo spoedig mogelijk te verwijderen en de oevers in hun natuurlijke staat te herstellen.

De waarde voor plant en dier en voor de aantrekkelijkheid van het landschap is juist de zeldzame combinatie van een rivierduintje met een daarlangs schurende beek die de oevers afkalft en door deze dynamiek voor een geschikte habitat zorgt voor vele soorten dieren en planten.

2.3 Geheel buiten dit plan gehouden is een ander plan dat hier echter wel veel invloed heeft op de staat van de natuur. Dat is het “Belvédère plan” dat

door Staatsbosbeheer momenteel wordt uitgevoerd. Daartoe zijn op het rivierduin een dertigtal eiken gekapt van ongeveer 40 jaar oud om vanaf de zandkop een mooi uitzicht te bewerkstelligen. De plek zal toegankelijk gemaakt worden voor de passerende recreanten om van dat uitzicht te genieten. Hoewel hier geen sprake is van technische aanleg behalve dan misschien een paar rustbanken en prullebakken, zal de invloed op de ongestoorde ontwikkeling van planten- en diersoorten zeker ernstig verstoord worden. Bij andere belvédères is te zien dat deze uitzichtpunten geheel afgetrapt worden.

Wij verzoeken u het NBEL (Nationaal Park Drentsche Aa), waar deze plannen hun oorsprong vinden, en Staatsbosbeheer, die er uitvoering aan geeft, er op te wijzen dat in dit soort gevallen beide plannen in hun samenhang, bij een ontheffingsaanvraag betrokken moeten worden. Alleen door beide plannen in samenhang te brengen kan een juist beeld verkregen worden van de impact op planten en dieren in het dal van de Drentsche Aa.

Juist omdat het NBEL zich richt op veel omvattende plannen is dit te meer een dringende noodzaak, in haar procedures, hier op te letten.

Derhalve verzoeken wij u ook het Belvédère project onder de werking van artikel 75 lid 5 van de Flora- en faunawet te brengen en SBB uit te nodigen een ontheffing aan te vragen voor dit project, dan wel af te laten zien van de uitvoering van dit plan, om de recreatieve druk op deze kwetsbare aardkundige plek binnen de perken te houden.

Besluit

Dit soort projecten raakt vele burgers in de wijde omgeving. Maar gezien de ervaringen met de tenuitvoerlegging door de gemeente hebben zij er formeel geen enkele invloed op door de grote kans dat men nooit ontvankelijk zal worden verklaard. Vrijwel iedereen woont immers meer dan 1000 meter van het object zonder een objectief bepaalbaar en persoonlijk belang. Ook hier rust volgens ons een grote verantwoordelijkheid bij de projectbedenkers, NBEL in dit geval, om de betrokken burgers in een vroeg stadium te informeren en bij de ontwikkeling te betrekken. In dit onderhavige geval is hier niets van terecht gekomen, en is dit in een overleg op 8 oktober met de voorzitter van het overlegorgaan van NBEL ook erkend. Op het moment dat burgers inzage kregen in de plannen (17 juli 2007 ter visie bij de gemeente Tynaarlo), was alles al in kannen en kruiken en waren de reële mogelijkheden om met alternatieven te komen vrijwel nihil.

Hoewel NBEL hoog opgeeft van de communicatie met de burgers blijkt dat in dit geval niet meer dan een fopspeen te zijn.

Wij hopen dat onze bezwaren, die verder gaan dan alleen een handhavingsverzoek, de aandacht krijgen die ze verdienen, ook als dat vanuit een formeel standpunt bezien misschien niet nodig zou zijn.

Hoogachtend,
Ph. W. G. Boucher

Bijlagen:

1. Dode das
2. Aanvulling natuurtoets Arcadis
3. Foto nieuwe beschoeiing 70 meter
4. Luchtfoto plangebied met ingetekend fietspad tracé
5. Protestwandeling 14 september
6. Lijst 27 machtigingen
7. Kopie paspoort Ph.W.G. Boucher